

Sygn. akt III CNP 13/20

POSTANOWIENIE

Dnia 27 kwietnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie ze skargi Gminy Miejskiej K.

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego

w K. z dnia 1 października 2019 r., sygn. akt II Ca (...) wydanego

w sprawie z powództwa Gminy Miejskiej K.

przeciwko A. M.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 27 kwietnia 2021 r.,

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 1 października 2019 r. - wydanym na skutek apelacji powódki Gminy Miejskiej K. od wyroku Sądu Rejonowego w K. z 14 lutego 2019 r., którym Sąd ten zasądził dochodzoną przez powódkę kwotę 4.126,17 zł z odsetkami ustawowymi solidarnie od pozwanych U. M., P. M., K. M., Ł. M., M.Ł., a oddalił powództwo w stosunku do pozwanego A. M.- Sąd Okręgowy w K. zmienił częściowo wyrok Sądu Rejonowego i zasądził na rzecz powódki od A. M. kwotę 538,47 zł od z odsetkami ustawowymi od 2 września 2017 r., przyjmując, że pozwany odpowiada za jej zapłacenie solidarnie z U. M., P. M., K. M., Ł. M., M.Ł., a w pozostałym zakresie oddalił apelację i stosownie rozstrzygnął o kosztach postępowania.

Powódka zaskarżyła prawomocny wyrok Sądu Okręgowego z 1 października 2019 r. skargą o stwierdzenie jego niezgodności z prawem w części, to jest co do rozstrzygnięcia w punkcie 2 (oddalenie jej apelacji w pozostałej części) oraz co do rozstrzygnięcia o kosztach postępowania. Powódka wskazała, iż zaskarżone orzeczenie zostało wydane z naruszeniem art. 18 ustawy z 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (tekst jedn. Dz.U. z 2020 r. oz. 611) i jest niezgodne z tym przepisem z uwagi na jego błędną wykładnię i przyjęcie, że obowiązek uiszczenia odszkodowania za bezumowne zajmowanie lokalu spoczywa wyłącznie na osobach, które były związane z właścicielem lokalu stosunkiem umownym i obowiązek ten, jako wynikający z art. 675 § 1 k.c. dotyczy wyłącznie byłych najemców, nie zaś osób, które korzystały z uprawnień przysługujących najemcy, czyli tzw. domowników oraz przez przyjęcie, że jedynie były najemca aż do chwili złożenia oświadczenia o gotowości wydania lokalu albo wydania lokalu odpowiada za jego bezumowne zajmowanie nawet wtedy, gdy lokalu faktycznie nie zajmuje, natomiast osób, które miały jedynie tytuł pochodny względem wynajmującego (jak pozwany A. M.) nie obciąża obowiązek wydania lokalu, co skutkowało stwierdzeniem braku podstaw do przypisania A. M. odpowiedzialności za brak wydania lokalu i doprowadziło do oddalenia powództwa w stosunku do tego pozwanego.

Powódka oświadczyła, że wzruszenie prawomocnego orzeczenia nie było możliwe przy wykorzystaniu innych, dostępnych jej środków prawnych, a przez jego wydania poniosła szkodę w wysokości 4.126,17 zł.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest lokowana w grupie środków prawnych o charakterze nadzwyczajnym z tej przyczyny, że dotyczy orzeczenia o charakterze prawomocnym. Stanowi ona środek szczególnego rodzaju, gdyż przez jej wniesienie i uwzględnienie strona nie uzyskuje możliwości zmiany orzeczenia czy choćby jego wyeliminowania z obrotu prawnego, lecz jedynie prejudykat, który pozwoli jej realizować odpowiedzialność odszkodowawczą, o ile przez wydanie orzeczenia poniosła szkodę, a orzeczenie okazało się bezprawne.

Obowiązkiem wnoszącego skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku jest uprawdopodobnienie wyrządzenia mu szkody przez wydanie wyroku (art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c.).

Skarżąca w części wstępnej skargi stwierdziła, że poniesiona przez nią szkoda wynosi 4.126,17 zł i zadeklarowała, że uprawdopodobni ją w dalszej części pisma. Do tej przesłanki dopuszczalności skargi skarżąca powróciła w dwóch ostatnich akapitach pisma, gdzie ograniczyła wywód do stwierdzenia, że poniosła szkodę majątkową, „gdyż powództwo w stosunku do pozwanego A. M. zostało oddalone w zakresie kwoty 4.126,17 zł, do której zapłaty ww. pozwany jest zobowiązany *in solidum* z pozostałymi pozwanymi”, po czym wskazała, że musiała ponieść wydatek na wynagrodzenie kuratora dla pozwanego.

Zgodnie z poglądem ustalonym w orzecznictwie, uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody przez wydanie wyroku polega na złożeniu przez skarżącego oświadczenia, że szkoda wystąpiła - ze wskazaniem jej rodzaju i rozmiaru - oraz uwiarygodnienie tego oświadczenia przez powołanie i przedstawienie dowodów (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 11 sierpnia 2005 r., III CNP 4/05, OSNC 2006, nr 1, poz. 16). Niezbędne jest przy tym przeprowadzenie przekonywającego wywodu wskazującego czas powstania szkody oraz związek przyczynowy między nią a wydaniem zaskarżonego orzeczenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 31 stycznia 2006 r., IV CNP 38/05, BSN 2006, nr 4, s. 10). Szkodą w rozumieniu przepisów o skardze o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest konkretny uszczerbek majątkowy, ustalany zgodnie z art. 361 § 2 k.c., a zatem o jej wyrządzeniu może być mowa wyłącznie wtedy, jeśli w przedmiotowej sprawie skarżący wykaże, że szkoda ta wystąpiła (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 11 marca 2015 r., III CNP 26/14, LEX nr 1681510).

W zacytowanym wywodzie skarżąca nie odniosła się do tego, że wszystkie osoby, od których dochodziła roszczenia odpowiadały za jego zaspokojenie solidarnie. Powyższe oznacza, że świadczenie spełnione przez każdą z tych osób zaspakaja ten sam interes powódki. Skarżąca nie wyjaśniła, czy uzyskała zapłatę zasądzonego świadczenia od któregoś z pozostałych pozwanych, w jakiej ewentualnie wysokości

i jakie są widoki na jego zaspokojenie w postępowaniu egzekucyjnym. Nie wykazała też, że pokryła wydatki na wynagrodzenie ustanowionego z jej inicjatywy kuratora, niezależnie od tego, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego ustalony jest pogląd, że nie stanowią szkody uzasadniającej wniesienie skargi koszty procesu, którymi strona została obciążona, nawet wtedy, gdy zostały uiszczone (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 28 listopada 2006 r., III CNP 46/06, niepubl., z 16 maja 2012 r., II CNP 6/12, niepubl.; z 31 października 2013 r., IV CNP 34/13, niepubl.).

Reasumując trzeba stwierdzić, że wbrew obowiązкови wynikającemu z art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c. skarżąca nie uprawdopodobniła, by przez wydanie zaskarżonego wyroku doszło do wyrządzenia jej szkody. Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł o odrzuceniu skargi.